



ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

OTSUS
isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus
nr 2.2.-1/26/24-4

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Anu Suviste
Otsuse tegemise aeg ja koht	10.04.2026 Tallinnas
Taotluse esitaja	Triin Laasi-Õige kantsler Haridus- ja Teadusministeerium hm@hm.ee

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lg 5 alusel Andmekaitse Inspektsioon otsustab:

- 1. kooskõlastada andmesubjektide nõusolekuta isikuandmete töötlemine teadusuuringus "PISA uuringus osalevate õpilaste vanemate ametite valideerimisuuring" 19.03.2026 taotluses esitatud ja 09.04.2026 e-kirjas täpsustatud tingimustel ja mahus;**
- 2. Haridus- ja Teadusministeeriumil esitada algandmete hävitamisakt või kinnituskiri algandmete kustutamise kohta uuringu lõppemisel hiljemalt 31.07.2027.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Otsuse peale on võimalik esitada 30 päeva jooksul vaie haldusmenetluse seaduse § 71 lõikes 1 sätestatud korras või esitada kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 7 lõikes 1 sätestatud korras.

TAOTLUSE ESITAJA SELETUS JA KINNITUSED:

Esitatud otsuse lisas „Taotlus isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus“.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED JA SELGITUSED:

IKS § 6 lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil. Nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Andmekaitse Inspektsioon kontrollib enne nimetatud isikuandmete töötlemise algust selles paragrahvis sätestatud tingimuste täitmist, välja arvatud juhul, kui poliitika kujundamiseks tehtava uuringu eesmärgid ja isikuandmete töötlemise ulatus tulenevad õigusaktist.

IKS § 6 lõikes 3 on nimetatud tingimused, mida tuleb hinnata enne, kui hakatakse uuringus andmesubjekti nõusolekuta tema isikuandmeid tuvastamist võimaldaval kujul töötlemata. Üheks tingimuseks on, et andmetöötluse eesmärgid ei ole saavutatavad peale tuvastamist võimaldavate andmete eemaldamist. Inspektsioon nõustub, et pärast isikute tuvastamist võimaldatavate andmete eemaldamist oleks andmetöötluse eesmärkide saavutamine ebamõistlikult raske. Lisaks on taotluse esitaja hinnanud ja välja toonud ülekaaluka avaliku huvi ning kinnitanud, et töödeldavate isikuandmete põhjal ei muudeta isikute kohustuste mahtu ega kahjustata muul viisil ülemääraselt andmesubjektide õigusi.

Andmekaitse Inspektsiooni kooskõlastus isikuandmete töötlemiseks poliitika kujundamise uuringus kehtib tingimustel, mis on toodud käesolevas otsuses ning 19.03.2026 inspektsioonile esitatud ja 09.04.2026 e-kirjas täpsustatud taotluses.

Vastutava töötleja esitatud taotluse punktis 10.3. on algandmete kustutamise kohta öeldud, et algandmestikest loodud pseudoisikukoodidega ühendandmestikku säilitatakse kuni 12 kuud peale uuringu lõppemist ning selline tähtaeg on vajalik täiendavate uuringuaspektide lisandumisel täpsustavate analüüside tegemiseks. Andmekaitse Inspektsioon selgitab, et tulenevalt IKÜM art 5 lg 1 punktis b sätestatud eesmärgipiirangust tuleb isikuandmete töötlemine lõpetada ja andmed kustutada, kui isikuandmete töötlemise eesmärk on saavutatud, st uuringu eesmärk täidetud ehk PISA ja TÖR andmed võrreldud. Seetõttu palus inspektsioon uuringu lõpptähtaja vähemalt aasta ja kvartali täpsusega välja tuua. 09.04.2026 saadetud e-kirja kohaselt on uuringu lõpptähtaeg 2027 II kvartal. Andmekaitse Inspektsiooni hinnangul on andmete kustutamisest teavitamiseks mõistlik aeg 1 kuu ning määras lähtuvalt sellest algandmete hävitamisakti või algandmete kustutamise kinnituskirja esitamise tähtajaks 1 kuu pärast uuringu lõpptähtaega, so 31.07.2027.

Andmekaitse Inspektsioon juhib tähelepanu, et taotluse punkti 11 kohaselt teavitatakse andmesubjekte HARNO veebilehe PISA lehel ning lisatud on viited HTM ja HARNO üldistele andmekaitsetingimustele. AKI rõhutab, et isikuandmete kaitse üldmääruse üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Läbipaistvuse tagamiseks tuleb andmesubjekte isikuandmete töötlemisest teavitada vastavalt IKÜM artiklitele 12 – 14 konkreetselt selles uuringus toimuvast andmetöötlusest. Andmetöötlejate üldised andmekaitsetingimused seda eesmärki ei täida. AKI märgib lisaks, et HARNO veebilehel avaldatud andmekaitsetingimused ega veebilehe PISA alaleht ei sisalda teavet PISA uuringus isikuandmete töötlemise kohta. Üldmäärus küll kehtestab ka andmesubjektide teavitamata jätmise alused, kuid neid saab rakendada pigem erandlikel asjaoludel. Antud uuringu taotluses ei nähtu selliseid erandlikke asjaolusid, mis põhjendaksid isikute teavitamata jätmist. Vastutaval töötlejal tuleb tagada andmesubjektide teavitamine selles uuringus toimuva andmetöötlusest vastavalt IKÜM-i nõuetele.

Kui uuringu taotluses esitatud tingimused muutuvad, tuleb sellest inspektsiooni teavitada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel

Lisa: Taotlus isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus